

WYROK

W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 21 lutego 2020 roku

Sąd Rejonowy dla Łodzi - Widzewa w Łodzi VIII Wydział Cywilny w składzie:

Przewodniczący Sędzia Bartek Męcina

Protokolant st. sekr. sąd. Ewa Ławniczak

po rozpoznaniu w dniu 6 lutego 2020 roku w Łodzi

na rozprawie

sprawy z powództwa I. P. i M. B.

przeciwko (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W. i Towarzystwu (...) Spółce Akcyjnej z siedzibą w W.

o zapłatę

1. oddala powództwo w stosunku do pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. i zasądza od powódek solidarnie na rzecz pozwanego (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. kwotę 1.400 zł (jeden tysiąc czterysta złotych tytułem zwrotu kosztów procesu);
2. zasądza od pozwanego Towarzystwa (...) Spółki Akcyjnej z siedzibą w W. solidarnie na rzecz powódek kwotę 1.785 zł (jeden tysiąc siedemset osiemdziesiąt pięć złotych) z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 marca 2016 roku do dnia zapłaty, oddala powództwo w pozostałym zakresie oraz znosi wzajemnie pomiędzy stronami koszty procesu;
3. nakazuje pobrać z zasądzonego na rzecz powódek roszczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 147 zł (sto czterdzieści siedem złotych) tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Sygn. akt VIII C 741/17

UZASADNIENIE

W dniu 4 stycznia 2017 roku powódki I. P. i M. B., reprezentowane przez zawodowego pełnomocnika, wytoczyły przeciwko (...) S.A. w W., przed Sądem Rejonowym dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi (Sądem Gospodarczym), powództwo o zapłatę kwoty 4.339,50 zł wraz z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 marca 2016 roku do dnia zapłaty, ponadto wniosły o zasądzenie od pozwanego zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pełnomocnik wskazał, że w dniu 28 grudnia 2015 roku miało miejsce zdarzenie drogowe, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki C. (...) (segment B) o nr rej. (...), należący do A. Ł. (1). Na czas likwidacji szkody poszkodowana wynajęła od powódek pojazd zastępczy marki S. (...), z którego korzystała w okresie od dnia 28 grudnia 2015 roku do dnia 5 lutego 2016 roku (39 dni). Cena za dobę najmu wyniosła 150 zł netto (184,50 zł brutto). Jednocześnie uszkodzony pojazd był naprawiany w okresie od dnia 25 stycznia 2016 roku do dnia 5 lutego 2016 roku. W ramach rozliczenia poszkodowana zawarła z powódkami umowę przelewu wierzytelności przysługującej jej wobec pozwanego, będącego ubezpieczycielem sprawcy szkody. W dniu 8 lutego 2016 roku powódki wystawiły z tytułu najmu pojazdu fakturę na kwotę 7.195,50 zł i zwróciły się do pozwanego o jej zwrot. Pozwany uznał roszczenie wyłącznie do kwoty 2.856 zł, tj. za okres 24 dni przy stawce najmu na poziomie 96,75 zł netto (119 zł brutto). Pełnomocnik wyjaśnił ponadto, że poszkodowana wynajęła pojazd należący do takiego samego segmentu, jak pojazd uszkodzony, a także, iż czas trwania najmu był związany z procesem likwidacji szkody i naprawą uszkodzonego auta.

(pozew k. 2-7)

Postanowieniem z dnia 21 lutego 2017 roku Sąd Rejonowy dla Łodzi-Śródmieścia w Łodzi stwierdził, że sprawa nie ma charakteru gospodarczego, stwierdził swoją niewłaściwość funkcjonalną, miejscową i przekazał sprawę do rozpoznania i rozstrzygnięcia do tut. Sądu.

(postanowienie k. 31-32)

W odpowiedzi na pozew pozwany (...) S.A. w W., reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz o zasądzenie zwrotu kosztów procesu według norm przepisanych. W uzasadnieniu pozwany, nie podważając okoliczności faktycznych przytoczonych w pozwie, zakwestionował okres i stawkę najmu pojazdu zastępczego. W tym zakresie wyjaśnił, że poszkodowany obowiązany jest do minimalizacji rozmiaru szkody, zaś zakład naprawczy nie powinien zwlekać z naprawą pojazdu do czasu zaakceptowania kosztorysu przez ubezpieczyciela. Koszt najmu pojazdu zastępczego winien przy tym obejmować wyłącznie okres konieczny i niezbędny do naprawy pojazdu. W przedmiotowej sprawie, w ocenie pozwanego, uzasadniony czas naprawy samochodu wynosił maksymalnie 3 dni. Jednocześnie, zdaniem pozwanego, stawka przyjęta przez powódki jest znacznie zawyżona, oderwana od warunków rynkowych. Pozwany podkreślił przy tym, że za uznaną przez niego kwotę 119 zł brutto można wynająć pojazd o klasie wyższej, od auta poszkodowanej. Dodał, że poszkodowana winna dokonać wyboru pojazdu zastępczego w oparciu o kryterium celowości i ekonomicznej zasadności w takim zakresie, w jakim wynajmowałaby pojazd na własny koszt. W realiach niniejszej sprawy pozwana uchybiła powyższemu, brak jest zatem podstaw do uznania, iż działała ona w celu minimalizacji rozmiarów szkody.

(odpowiedź na pozew k. 44-49v.)

Replikując na powyższe pełnomocnik powódek podtrzymał pozew w całości. Tożsame stanowisko zajął na rozprawie w dniu 26 lutego 2018 roku.

(pismo procesowe k. 68-71, protokół rozprawy k. 91-92)

W piśmie procesowym z dnia 19 czerwca 2018 roku pozwany oświadczył, że nie jest biernie legitymowany do udziału w sprawie, sprawca szkody był bowiem ubezpieczony w zakresie OC w (...) S.A., on sam zaś, jako ubezpieczyciel poszkodowanego, jedynie przystąpił do likwidacji szkody na podstawie umowy dotyczącej Bezpośredniej Likwidacji S. (...) zawartej z (...) S.A.

W odpowiedzi na powyższe pełnomocnik powódek wskazał, iż odpowiedzialność pozwanego kształtuje się na podstawie art. 393 § 1 k.c., dodając, że to pozwany, nie zaś (...), w ramach likwidacji szkody wypłacił świadczenie pieniężne.

Pełnomocnik pozwanego nie zgadzając się ze stanowiskiem powódek wyjaśnił, że przepis art. 393 § 1 k.c. nie może znaleźć zastosowania, ponieważ (...) nie dysponuje względem niego skonkretyzowanym roszczeniem, którego spełnienie na rzecz osoby trzeciej (poszkodowanej), zwolniłoby go od świadczenia na rzecz (...). Dodał, że w ramach umowy (...) do jego zadań należało wyłącznie przeprowadzenie podstawowych czynności likwidacyjnych, w tym ustalenie bezspornej kwoty odszkodowania, a także rozpatrzenie ewentualnej reklamacji. Intencją stron tej umowy nie było natomiast dokonanie zmiany podmiotu odpowiedzialnego za pełne naprawienie szkody, ani też powierzenie innym zakładom ubezpieczeń prowadzenie sporów sądowych z poszkodowanymi. Wobec powyższego pozwany wniósł o wezwanie do udziału w sprawie na podstawie art. 194 § 1 k.p.c. (...) S.A.

Pełnomocnik powódek nie sprzeciwił się wnioskowi, o którym mowa wyżej, jednocześnie podtrzymał argumentację w zakresie legitymacji procesowej biernej pozwanego.

(pismo procesowe k. 113-115, k. 120-122, k. 129-130v., k. 153-154)

Postanowieniem z dnia 16 października 2018 roku Sąd wezwał do udziału w sprawie w charakterze pozwanego (...) S.A. w W..

(postanowienie k. 156)

W odpowiedzi na pozew (...), reprezentowany przez zawodowego pełnomocnika, wniósł o oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenie od powódek zwrotu kosztów procesu. W uzasadnieniu pozwany zakwestionował długość i stawkę najmu pojazdu zastępczego przytaczając argumentację powołaną przez AVIVA. Wskazał, że technologiczny czas naprawy samochodu uszkodzonej wynosił 4 dni, a uwzględniając cały proces likwidacji szkody najem winien obejmować 24 dni. W odniesieniu do stawki najmu podniósł natomiast, że powódki nie udowodniły, że ujęta w fakturze stawka jest obowiązująca na lokalnym rynku.

(odpowiedź na pozew k. 161-163)

W dalszym toku procesu stanowiska stron nie uległy zmianie.

(protokół rozprawy k. 194-195, k. 203-203v.)

Sąd Rejonowy ustalił następujący stan faktyczny:

W dniu 28 grudnia 2015 roku doszło do zdarzenia drogowego, w wyniku którego uszkodzeniu uległ samochód marki C. (...) o nr rej. (...), będący własnością A. Ł. (1). W wyniku zdarzenia pojazd ten nie nadawał się do dalszej jazdy i został zabrany przez lawetę.

Sprawca kolizji posiadał ubezpieczenie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych u pozwanego (...).

(zeznania świadka A. Ł. (1) 00:02:43-00:12:48 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 26 lutego 2018 roku, oświadczenie k. 19, notatka urzędowa k. 148-148v., potwierdzenie okoliczności szkody k. 149-149v., okoliczności bezsporne)

W związku z uszkodzeniem pojazdu marki C., A. Ł. (1) została zmuszona do wynajęcia pojazdu zastępczego. Poszkodowana zdecydowała się skorzystać z oferty powódek, która została jej przekazana na miejscu zdarzenia przez kierowcę lawety. A. Ł. (1) wybierając przedmiotową ofertę nie interesowała się stawką najmu i zaakceptowała stawkę ujętą w przedłożonej jej umowie.

Umowa najmu została zawarta w dniu 28 grudnia 2015 roku, a na jej mocy powódki udostępniły uszkodzonej samochód marki S. (...) (segment B). Stawka dobowo najmu została oznaczona na kwotę 150 zł netto.

(zeznania świadka A. Ł. (1) 00:02:43-00:12:48 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 26 lutego 2018 roku, umowa najmu pojazdu zastępczego k. 14, protokół wydania i odbioru pojazdu k. 15-16, oświadczenie k. 19, okoliczności bezsporne)

Pojazd marki C. (...) był naprawiany w okresie od dnia 25 stycznia 2016 roku do dnia 5 lutego 2016 roku. A. Ł. (1) czekała z rozpoczęciem naprawy do czasu otrzymania odszkodowania z tytułu wypadku, nie posiadała bowiem własnych środków, które by taką naprawę umożliwiły.

(zeznania świadka A. Ł. (1) 00:02:43-00:12:48 elektronicznego protokołu rozprawy z dnia 26 lutego 2018 roku, oświadczenie k. 20)

W dniu 5 lutego 2016 roku powódki wystawiły fakturę VAT nr (...) opiewającą na kwotę 5.850 zł netto, 7.195,50 zł brutto, tytułem wynajęcia samochodu S. (...) w okresie od 28.12.2015 r. do 05.02.2016 r. Tego samego dnia zawarły z

A. Ł. (1) umowę przelewu wierzytelności, na mocy której nabyły względem ubezpieczyciela wierzytelność wynikającą z umowy najmu pojazdu zastępczego w kwocie 7.195,50 zł.

Pismem doręczonym w dniu 15 lutego 2016 roku powódki wezwały AVIVA Towarzystwo (...) do zapłaty kwoty, o której mowa wyżej.

Roszczenie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, a także roszczenie poszkodowanej z tytułu szkody w pojeździe, zostało zgłoszone do AVIVA, podmiot ten posiadał bowiem podpisaną umowę o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód z ubezpieczycielem sprawcy szkody – (...). Przedmiotem tej umowy była współpraca w zakresie bezpośredniej likwidacji szkód, polegająca na wzajemnym zleceniu likwidacji szkód majątkowych z ubezpieczenia odpowiedzialności OC posiadaczy pojazdów mechanicznych oraz na rozliczaniu należności z tytułu wypłaconego odszkodowania oraz poniesionych kosztów likwidacji szkody na zasadach określonych w jej treści (§ 2 ust. 1). (...) obejmował wykonywanie przez zakład ubezpieczeń poszkodowanego czynności ubezpieczeniowych, o których mowa w art. 3 ust. 3 pkt 2, ust. 4 pkt 2 oraz ust. 5 pkt 1 i 2 ustawy o działalności ubezpieczeniowej w związku z roszczeniami zgłaszanymi z umów OC, zawartych z zakładem ubezpieczeń sprawcy, w zakresie: 1) ustalania przyczyn i okoliczności zdarzeń losowych, 2) ustalania rozmiaru szkód oraz wysokości odszkodowań należnych poszkodowanym z umów OC, 3) składania oświadczeń woli w sprawach roszczeń o odszkodowanie należne z tytułu umów OC, 4) wypłacania odszkodowań należnych poszkodowanym z tytułu umów OC, 5) wymianę informacji o sprawach szkodowych w zakresie określonym w umowie, 6) wymianę informacji o umowach OC zawartych przez zakład ubezpieczeń sprawcy w zakresie określonym w art. 19 ust. 2 pkt 23 i 24 ustawy o działalności ubezpieczeniowej, jeżeli jest to niezbędne do przeprowadzenia procesu likwidacji szkody, 7) rozliczenia pomiędzy stronami wynikające z bezpośredniej likwidacji szkód w sprawach szkodowych spełniających warunki określone umową, 8) rozpatrywanie reklamacji w zakresie określonym w umowie (§ 2 ust. 2 i 3). W odniesieniu do sporów sądowych strony umowy (...) ustaliły, że w razie wszczęcia postępowania sądowego z powództwa poszkodowanego, pozwany zakład ubezpieczeń sprawcy zawiadamia niezwłocznie zakład ubezpieczeń poszkodowanego o toczącym się procesie. Zakład ubezpieczeń poszkodowanego niezwłocznie, jednak nie później niż w terminie dwóch dni roboczych od otrzymania zawiadomienia, przekazuje drogą elektroniczną zakładowi ubezpieczeń sprawcy dokumentację szkodową oraz na bieżąco przesyła dokumenty otrzymane po przekazaniu dokumentacji szkodowej (§ 22 ust. 1 i 2). W przypadku dochodzenia przez poszkodowanego odszkodowania w postępowaniu sądowym od zakładu ubezpieczeń poszkodowanego, zakład ten przy pierwszej czynności procesowej składa do sądu wnioski o wezwanie do wzięcia udziału w sprawie (dopozwanie na podstawie art. 194 § 1 k.p.c.) zakładu ubezpieczeń sprawcy w charakterze pozwanego i wskazuje zakład ubezpieczeń sprawcy, jako podmiot właściwy do występowania w postępowaniu w charakterze strony pozwanej (§ 23 pkt 1).

(faktura VAT k. 17, umowa przelewu wierzytelności k. 18, wezwanie do zapłaty k. 21, potwierdzenie odbioru k. 22-23, umowa (...) k. 135-145v., okoliczności bezsporne)

Decyzją z dnia 29 lutego 2016 roku AVIVA poinformowała powódki o przyznaniu z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego kwoty 2.856 zł. Przyznając świadczenie w tej wysokości ubezpieczyciel przyjął za zasadny 24-dniowy okres najmu pojazdu obejmujący:

czas do dnia otrzymania kalkulacji, technologiczny czas naprawy, czas na zamówienie części, czas na wstawienie i odbiór pojazdu, a także dni wolne, jednocześnie obniżył stawkę najmu do kwoty 119 zł za dobę. Jak wyjaśniono przy tym w treści decyzji, kwota ta była najwyższą dzienną stawką ustaloną na podstawie cen stosowanych przez firmy trudniące się profesjonalnym najmem pojazdów dla samochodów segmentu B.

Nie zgadzając się ze stanowiskiem ubezpieczyciela powódki wywiodły od niego odwołanie. Na skutek jego rozpatrzenia AVIVA podtrzymała swoją decyzję.

(decyzja k. 25, pismo k 26-27, k. 28-29)

Konieczny okres do realizacji naprawy samochodu marki C. (...) uszkodzonego na skutek zdarzenia drogowego z dnia 28 grudnia 2015 roku wyniósł 39 dni.

W styczniu 2016 roku dobowe stawki najmu samochodów segmentu B kształtowały się na poziomie od 60 zł do 200 zł. Stawki powyżej 79 zł, tj. 135 zł, 170 zł, 200 zł, były przyjmowane przez firmy mające głównie swoje siedziby przy lotniskach, zajmujące się najmem pojazdów na terenie całego kraju.

(pisemna opinia biegłego sądowego k. 98-102)

Powyższy stan faktyczny Sąd ustalił bądź jako bezsporny, bądź na podstawie dowodów z dokumentów znajdujących się w aktach sprawy, w tym w aktach szkody, których prawdziwości ani rzetelności ich sporządzenia nie kwestionowała żadna ze stron.

Sąd oparł się również na zeznaniach świadka oraz opinii biegłego sądowego J. S.. Oceniając opinię biegłego sądowego, Sąd nie znalazł podstaw do kwestionowania zawartych w jej treści wniosków, opinia ta była bowiem rzetelna, jasna, logiczna oraz w sposób wyczerpujący objaśniająca budzące wątpliwości kwestie. Wydając opinię biegły oparł się na zgromadzonym w aktach sprawy materiale dowodowym, w tym na dokumentacji sporządzonej w toku procesu likwidacji szkody. W treści opinii biegły wyjaśnił, w oparciu o jakie kryteria ustalił konieczny okres do realizacji naprawy samochodu marki C., przedstawił także rynkowe stawki najmu pojazdu obowiązujące w styczniu 2016 roku.

Sąd Rejonowy zważył, co następuje:

Powództwo w stosunku do pozwanego AVIVA Towarzystwa (...) jest niezasadne, natomiast w stosunku do pozwanego (...) jest zasadne w części.

W zakresie odpowiedzialności AVIVA Towarzystwa (...) wyjaśnić należy, iż podmiot ten nie był biernie legitymowany do udziału w sprawie. Wprawdzie rację ma pełnomocnik powódek wywodząc, iż ubezpieczyciel, o którym mowa – będący ubezpieczycielem poszkodowanej A. Ł. (1), prowadził w sprawie postępowanie likwidacyjne i wypłacił na rzecz powódek świadczenie z tytułu zwrotu kosztów najmu pojazdu zastępczego, działając na mocy umowy o współpracy w zakresie bezpośredniej likwidacji szkody (w skrócie umowa (...)) zawartej z ubezpieczycielem sprawcy szkody, to jednocześnie zakres tej współpracy był regulowany przez postanowienia tejże umowy. Te zaś nie tylko nie przewidywały możliwości występowania ubezpieczyciela poszkodowanego w charakterze strony pozwanej w procesie zainicjowanym przez poszkodowanego, ale na mocy § 23 wprost taki udział wykluczały. W konsekwencji podzielić należy stanowisko pozwanego AVIVA, że umowa (...) dotyczyła działania ubezpieczyciela poszkodowanego wyłącznie w zakresie wypłaty bezspornej części odszkodowania. Co prawda ubezpieczyciel poszkodowanego był również zobowiązany do rozpatrywania reklamacji w zakresie ustalonym w umowie, to jednak, o czym była już mowa, § 23 umowy wykluczał jego udział w postępowaniu sądowym w razie wytoczenia powództwa przez poszkodowanego. Nie budzi przy tym wątpliwości, że w sprawie nie mógł mieć zastosowanie art. 393 § 1 k.c., (...) (wierzyciel) nie dysponował bowiem roszczeniem w stosunku do AVIVA (dłużnika), który to dłużnik spełnia świadczenie na rzecz osoby trzeciej, w celu uwolnienia się od roszczenia wierzyciela. Dlatego też powództwo przeciwko AVIVA Towarzystwu (...) podlegało oddaleniu, co też Sąd uczynił orzekając jak w pkt 1 wyroku. W związku z tym rozstrzygnięciem oraz treścią art. 98 k.p.c., Sąd zasądził od powódek solidarnie na rzecz w/w pozwanego kwotę 1.400 zł tytułem zwrotu kosztów procesu obejmującą wynagrodzenie zawodowego pełnomocnika w stawce minimalnej – 900 zł (§ 2 pkt 3 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 roku w sprawie opłat za czynności radców prawnych, t.j. Dz.U. 2018, poz. 265) oraz zaliczkę na poczet wynagrodzenia biegłego – 500 zł.

W niniejszej sprawie znajdują zastosowanie zasady odpowiedzialności samoistnego posiadacza mechanicznego środka komunikacji poruszanego za pomocą sił przyrody statutowane w przepisie art. 436 k.c., oraz – w związku z objęciem odpowiedzialności posiadacza pojazdu obowiązkowym ubezpieczeniem odpowiedzialności cywilnej – przepisy ustawy z dnia 22 maja 2003 roku o ubezpieczeniach obowiązkowych, Ubezpieczeniowym Funduszu

Gwarancyjnym i Polskim Biurze Ubezpieczycieli Komunikacyjnych (t.j Dz.U. z 2013 r., poz. 392 ze zm.), zwana dalej ustawą.

W kwestii zakresu szkody i odszkodowania obowiązują reguły wyrażone w przepisach ogólnych księgi III Kodeksu cywilnego, tj. przepisy art. 361 § 2 k.c. oraz art. 363 k.c. Zastosowanie w przedmiotowej sprawie znajdują także przepisy Kodeksu cywilnego dotyczące ubezpieczeń majątkowych.

W myśl przepisu art. 822 § 1 k.c., przez umowę ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej ubezpieczyciel zobowiązuje się do zapłacenia określonego w umowie odszkodowania za szkody wyrządzone osobom trzecim, wobec których odpowiedzialność za szkodę ponosi ubezpieczający albo ubezpieczony. Zaś zgodnie z art. 34 ust. 1 ustawy, zakład ubezpieczeń zobowiązany jest do wypłaty odszkodowania z ubezpieczenia OC posiadaczy pojazdów mechanicznych, jeżeli posiadacz lub kierujący pojazdem mechanicznym są obowiązani do odszkodowania za wyrządzoną w związku z ruchem tego pojazdu szkodę, której następstwem jest śmierć, uszkodzenie ciała, rozstrój zdrowia bądź też utrata, zniszczenie lub uszkodzenie mienia. Ubezpieczyciel odpowiada w granicach odpowiedzialności sprawcy szkody – odpowiada za normalne następstwa działania bądź zaniechania, z którego szkoda wynikła. Wysokość odszkodowania winna odpowiadać rzeczywistym, uzasadnionym kosztom usunięcia skutków wypadku, ograniczona jest jedynie kwotą określoną w umowie ubezpieczenia (art. 824 § 1 k.c., art. 36 ustawy).

Ubezpieczeniem OC posiadaczy pojazdów mechanicznych jest objęta odpowiedzialność cywilna każdej osoby, która kierując pojazdem mechanicznym w okresie trwania odpowiedzialności ubezpieczeniowej, wyrządziła szkodę w związku z ruchem tego pojazdu (art. 35 ustawy).

Zakład ubezpieczeń w ramach odpowiedzialności gwarancyjnej wynikającej z umowy ubezpieczenia przejmuje obowiązki sprawcy wypadku. Odpowiedzialność zakładu ubezpieczeń nie może wykraczać poza granice odpowiedzialności cywilnej posiadacza lub kierującego pojazdem, ale również nie może być mniejsza niż wynika na skutek ruchu pojazdu mechanicznego szkoda. W sferze odpowiedzialności odszkodowawczej podstawowym założeniem wszelkich rozważań jest z reguły zasada pełnego odszkodowania. Wynika z niej, że wszelka szkoda wyrządzona przez posiadacza lub kierowcę pojazdu mechanicznego, powinna być w świetle obowiązujących przepisów prawa pokrywana przez zakład ubezpieczeń w ramach obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej.

Poszkodowany w związku ze zdarzeniem objętym umową ubezpieczenia obowiązkowego odpowiedzialności cywilnej może dochodzić roszczeń bezpośrednio od zakładu ubezpieczeń (art. 19 ust. 1 ustawy, art. 822 § 4 k.c.).

W przedmiotowej sprawie bezspornym między stronami był fakt zaistnienia zdarzenia komunikacyjnego z dnia 28 grudnia 2015 roku, w wyniku którego uszkodzony został należący do A. Ł. (1) samochód marki C.. Do zdarzenia drogowego doszło z winy osoby ubezpieczonej w zakresie odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych w pozwanym (...). Przedmiotem sporu nie była zatem zasada odpowiedzialności pozwanego za przedmiotową szkodę. Osią sporu w niniejszej sprawie była jedynie wysokość dochodzonego roszczenia z tytułu kosztów pojazdu zastępczego. W ocenie pozwanego stawka zastosowana przez wynajmującego była zawyżona, pozwany zakwestionował ponadto okres najmu pojazdu.

Odnosząc się do zarzutów pozwanego godzi się przypomnieć, że odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu umowy obowiązkowego ubezpieczenia odpowiedzialności cywilnej posiadaczy pojazdów mechanicznych obejmuje celowe i ekonomicznie uzasadnione wydatki na najem pojazdu zastępczego. Jednakże, jak trafnie wskazał Sąd Najwyższy w uzasadnieniu uchwały 7 sędziów z dnia 17 listopada 2011 roku (III CZP 5/11, OSNC 2012/3/28), nie wszystkie wydatki pozostające w związku przyczynowym z wypadkiem komunikacyjnym mogą być refundowane. Istnieje bowiem obowiązek wierzyciela zapobiegania szkodzie i zmniejszania jej rozmiarów (art. 354 § 2 k.c., art. 362 k.c. i art. 826 § 1 k.c.). Na ubezpieczycielu ciąży w związku z tym obowiązek zwrotu wydatków celowych i ekonomicznie uzasadnionych, pozwalających na wyeliminowanie negatywnych dla poszkodowanego następstw, niedających się wyeliminować w inny sposób, z zachowaniem rozsądnej proporcji między korzyścią wierzyciela a obciążeniem dłużnika. Nie jest celowe nadmierne rozszerzanie odpowiedzialności odszkodowawczej i w konsekwencji gwarancyjnej ubezpieczyciela. W tożsamy sposób wypowiedział się Sąd Najwyższy w uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku (III CZP

84/18, OSNC 2020/1/6), akcentując, że w ramach tego obowiązku powinnością poszkodowanego, jako wierzyciela, jest lojalne postępowanie na etapie likwidacji szkody przez ograniczanie zakresu świadczenia odszkodowawczego ubezpieczyciela, a nie zbędne powiększanie wysokości szkody. Brak podjęcia takich działań mimo, że leżały w zakresie możliwości poszkodowanego, nie może zwiększać odszkodowania należnego od ubezpieczyciela zobowiązanego do naprawienia szkody. W tym zakresie należy proporcjonalnie wyważyć interesy poszkodowanego i ubezpieczyciela kierując się standardem rozsądnie myślącej osoby, która określone zachowanie uznałaby za celowe, konieczne i racjonalne ekonomicznie.

Przenosząc powyższe na grunt omawianej sprawy przypomnienia wymaga, że pozwany kwestionował zarówno czas najmu pojazdu, jak i stawkę dobową przyjętą przez powódki. W zakresie pierwszego zarzutu Sąd uznał go za nieuzasadniony. Jak wyjaśnił biegły sądowy w pisemnej opinii, przyjęty w fakturze z dnia 5 lutego 2016 roku okres najmu wynoszący 39 dni był konieczny do realizacji naprawy samochodu marki C. (...) uszkodzonego na skutek zdarzenia drogowego z dnia 28 grudnia 2015 roku. Nie budzi przy tym wątpliwości, że uzasadniony okres najmu pojazdu zastępczego nie ogranicza się wyłącznie do technologicznego czasu naprawy. Jak wskazał Sąd Najwyższy w cyt. uchwale z dnia 15 lutego 2019 roku, odpowiedzialność ubezpieczyciela z tytułu najmu pojazdu zastępczego zmierza do wyeliminowania negatywnych następstw majątkowych doznanych przez poszkodowanego w wyniku uszkodzenia pojazdu i obejmuje rzeczywisty okres pozbawienia poszkodowanego możliwości korzystania ze swojego pojazdu. Odpowiedzialność ta nie ogranicza się do czasu technologicznej naprawy lecz obejmuje wszystkie obiektywne czynniki wpływające na proces naprawy np. możliwości organizacyjne warsztatu naprawczego, obłożenie zamówieniami, dni wolne od pracy, oczekiwanie na części, przekazanie pojazdu do naprawy i jego odbiór, czynności ubezpieczyciela w toku likwidacji szkody. W ocenie Sądu nie sposób podzielić przy tym stanowiska, że poszkodowany nie powinien zwlekać ze zleceniem naprawy do czasu wypłaty świadczenia przez ubezpieczyciela. Powyższe wymagałoby bowiem zaangażowania przez poszkodowanego własnych środków pieniężnych bez gwarancji, że wydatek taki zostanie w przyszłości zrefundowany w całości przez ubezpieczyciela. W realiach niniejszej sprawy poczynienie takiego wydatku było zresztą niemożliwe, poszkodowana A. Ł. (2) nie posiadała bowiem funduszy na pokrycie kosztów naprawy, co wprost wynika z jej depozycji. Dlatego też oczekiwała ona na decyzję ubezpieczyciela i wypłatę świadczenia. Nie sposób zatem przyjąć, jak czyni to pozwany, że nie było podstaw do tego, aby samochód marki C. przez tak długi okres czasu stał w warsztacie. Jednocześnie, wobec zakresu uszkodzeń tego pojazdu, oczywistym jest, iż poszkodowana nie mogła go użytkować do czasu zakończenia naprawy.

W ocenie Sądu zasadnym okazał się natomiast drugi zarzut pozwanego odnoszący się do stawki najmu pojazdu zastępczego. Wprawdzie z opinii biegłego wynika, że przyjęta przez powódów stawka na poziomie 184,50 zł brutto mieści się w granicach stawek rynkowych obowiązujących w styczniu 2016 roku, to jednocześnie nie może ująć uwadze, że stawka ta oscyluje wokół górnej granicy tychże stawek, które biegły określił na poziomie 170 zł i 200 zł. Biegły dodał, że w/w stawki (a także stawka w wysokości 135 zł) są stosowane przez firmy mające swoje siedziby głównie przy lotniskach. Oferta takich firm, co jest wiedzą powszechną, jest zaś zazwyczaj znacznie wyższa, od stawek konkurencyjnych podmiotów. Powyższe daje się także wywieść z opinii biegłego, w której pozostałe przedstawione oferty nie przekraczały kwoty 100 zł brutto, a więc były niższe nawet od stawki przyjętej przez ubezpieczyciela (119 zł brutto). W ocenie Sądu już wyłącznie z tej przyczyny brak jest podstaw do uznania stawki 184,50 zł za realną, uśrednioną stawkę rynkową. Pamiętać należy, że stawka ta dotyczyła pojazdu marki S. (...), należącego do segmentu B, a więc sytuującego się poniżej klasy kompaktów (segment C), która jest klasą niższą-średnią. Zdaniem Sądu w świetle zasad logicznego rozumowania i doświadczenia życiowego nieprawdopodobne jest, aby poszkodowana podjęła decyzję o wynajęciu takiego pojazdu za taką kwotę w przypadku, gdyby taki najem musiała pokryć z własnych środków. Za powyższym przemawia dodatkowo okoliczność, że łączny koszt najmu ujęty w fakturze znacznie przekracza ustaloną przez ubezpieczyciela wartość naprawy samochodu marki C. (5.221,94 zł). Przypomnieć należy, że poszkodowany jest wprawdzie uprawniony do skorzystania z pojazdu zastępczego, to jednocześnie jego powinnością jest dążenie do minimalizacji rozmiarów szkody. A. Ł. (1) powinności tej nawet nie starała się sprostać, jak bowiem przyznała w toku składania zeznań, nie interesowała ją stawka najmu. Jeśli zaś poszkodowany akceptuje bezkrytycznie nieuzasadnione rynkowo stawki najmu pojazdu zastępczego, to ustalony w oparciu o takie stawki koszt najmu nie może obciążać ubezpieczyciela. Niewątpliwie trudno bowiem uznać za celowe, a zwłaszcza ekonomicznie uzasadnione wydatki

znacznie przekraczające wartość naprawy samochodu marki C.. Wskazać też należy, że A. Ł. (1) nie wykazała, że nie miała możliwości wynajęcia samochodu za niższą kwotę. Dlatego też zaniechanie poszkodowanej sprawdzenia innych ofert wynajmu samochodu powinno zostać uznane za przyczynienie się do zwiększenia szkody, które uzasadnia obniżenie odszkodowania (art. 362 k.c.). Reasumując Sąd uznał, że uzasadniony koszt najmu pojazdu zastępczego winien stanowić iloczyn uznanego przez biegłego sądowego zasadnego okresu najmu – 39 dni oraz kwoty 119 zł brutto. O czym była mowa wyżej, opinia biegłego stanowi przekonujący i miarodajny dowód w sprawie. Opinia ta odzwierciedla staranność i wnikliwość w badaniu zleconego zagadnienia, wyjaśnia wszystkie istotne okoliczności, podaje przyczyny, które doprowadziły do przyjętej konkluzji, a równocześnie jest poparta głęboką wiedzą i wieloletnim doświadczeniem zawodowym biegłego. Jednocześnie opinii tej w ocenie Sądu nie podważają pozostałe dowody zgromadzone w sprawie. Koszt, o którym mowa, wyraża się więc kwotą 4.641 zł. Do dnia wyrokowania na rzecz powódek wypłacona została kwota 2.856 zł, a zatem do dopłaty pozostaje kwota 1.785 zł.

Mając powyższe na uwadze Sąd zasądził od pozwanego (...) solidarnie na rzecz powódek kwotę 1.785 zł z ustawowymi odsetkami za opóźnienie od dnia 17 marca 2016 roku do dnia zapłaty, oddalając powództwo w pozostałym zakresie.

Podstawę żądania odsetkowego powódek stanowi przepis art. 481 § 1 k.c. i art. 14 ust. 1 i 2 ustawy o ubezpieczeniach obowiązkowych. W myśl art. 481 § 1 k.c., jeżeli dłużnik opóźnia się ze spełnieniem świadczenia pieniężnego, wierzyciel może żądać odsetek za czas opóźnienia, chociażby nie poniósł żadnej szkody i chociażby opóźnienie było następstwem okoliczności, za które dłużnik odpowiedzialności nie ponosi. Jeżeli stopa odsetek za opóźnienie nie była z góry oznaczona, należą się odsetki ustawowe za opóźnienie. Natomiast zgodnie z treścią przepisu art. 14 ust. 1 i 2 ustawy, zakład ubezpieczeń wypłaca odszkodowanie w terminie 30 dni, licząc od dnia otrzymania zawiadomienia o szkodzie, gdyby jednak wyjaśnienie w powyższym terminie okoliczności koniecznych do ustalenia odpowiedzialności zakładu ubezpieczeń albo wysokości świadczenia okazało się niemożliwe, świadczenie powinno być spełnione w ciągu 14 dni od dnia, w którym, przy zachowaniu należytej staranności, wyjaśnienie tych okoliczności było możliwe, nie później jednak niż w terminie 90 dni od dnia złożenia zawiadomienia o szkodzie. W niniejszej sprawie powódki przedstawiły swoje żądanie w piśmie doręczonym ubezpieczycielowi w dniu 15 lutego 2016 roku, a zatem były uprawnione żądać odsetek od należnego im świadczenia począwszy od dnia 17 marca 2016 roku.

O kosztach procesu Sąd orzekł na podstawie art. 100 k.p.c. znosząc je wzajemnie pomiędzy powódkami a pozwanym (...).

Na podstawie art. 113 ust. 1 ustawy o kosztach sądowych w sprawach cywilnych Sąd nakazał pobrać od powódek z zasądzonych na ich rzecz świadczenia na rzecz Skarbu Państwa – Sądu Rejonowego dla Łodzi-Widzewa w Łodzi kwotę 147 zł tytułem nieuiszczonych kosztów sądowych.

Z tych względów, orzeczono jak w sentencji.